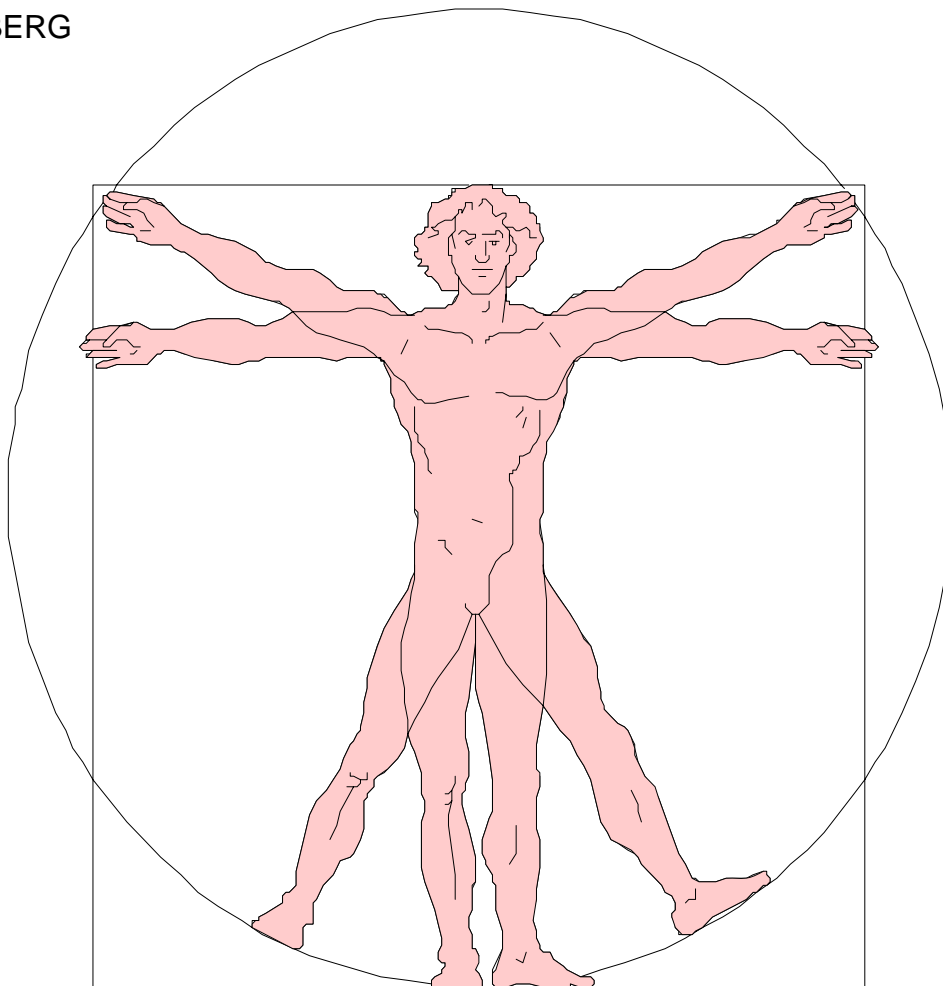

FALKENBERG

Falkenbergs Gymnasieskola

Lokala styrdokument för
Projektarbete PA 1201
Läsåret 2011-2012

Gäller från och med läsåret 2002

Innehållsförteckning

<i>Innehållsförteckning</i>	1
<i>Förberedande styrdokument, styrdokument 1</i>	2
<i>Lärarens styrdokument, styrdokument 2</i>	5
<i>Elevens styrdokument, styrdokument 3</i>	9
<i>Litteraturlista</i>	11
<i>Bilaga 1. Elevens loggbok i kursen projektarbete PA1201</i>	12
<i>Bilaga 2. Idéskiss</i>	14

Styrdokumentet för PA 1201 är utarbetat av följande projektpiloter:

Sven-Åke Bengtsson, Roland Christensson, Eva Remgård, Torgny Sonestam, Lotta Klein-Glimvik, Elisabet Karlsson, Fredrik Håkansson, Karl-Erik Bengtsson, Marlène Sallander, Martina Svensson.

Uppdaterad av PA-gruppen vårtterminen 2010

Charlotte Neumann, Pernilla Bjurström, Arne Rosenborg, Martina Svensson,
Charlotte Klein-Glimvik

Förberedande styrdokument, styrdokument 1

Skolans första lokala styrdokument är en handlingsplan som beskriver hur vi skall gå tillväga för att förbereda lärare och elever för kursen PA 1201.

För att uppnå en gemensam plattform vad gäller kunskaper och erfarenheter att arbeta med projektarbete skall alla lärare omfattas av följande:

- Ha skaffat sig kunskaper och vara väl förtrogen med innehållet i Skolverkets föreskrifter och allmänna råd om kursplan för PA. Utifrån dessa ha fått möjlighet att diskutera innehållet och skall på så sätt ha uppnått en för skolan gemensam syn på PA-arbetets syfte, karaktär, mål och betygskriterier. Detta arbete kan ske på många olika sätt och arbetslagen väljer att göra det inom det egna arbetslaget eller att gå tillsammans med andra arbetslag.
- För att genomföra kursen krävs en god pedagogisk handledarinsats och för detta behöver man utbildning. Skolan skall efter önskemål ge möjlighet till denna kompetensutveckling.Handledning är en kvalificerad syssla, vilket innebär att utövaren skall vara kompetent för uppgiften. Handledningen skall ske enligt enhetliga normer och då bör följande iakttas:
  1. Handledning är en undervisningsform. PA 1201 är en *kurs*, inte ett examensarbete. Detta måste projekthandledaren ha i åtanke, då syftet med kursen är att eleven skall lära sig att genomföra ett större projektarbete på egen hand eller i grupp. Projekthandledaren är lärare för kursen och sakkunnig medbedömaren kan hjälpa till vid betygsättningen.
  2. Projekthandledaren skall kunna förstå och analysera processen. Den som skall handleda eleven i kurs PA 1201 måste ha kompetens som gör att eleven känner trygghet i sitt arbete. Denna kompetens skall utvecklas genom att man utövar projektarbetsformen i mindre skala ett antal gånger under första och andra läsåret. Projekthandledaren skall alltså genom sin profession kunna ge eleven en god vägledning.
  3. Handledning skall ske i enlighet med mål och bedömning. Projekthandledaren skall se till att projektet hamnar inom kursmålen och att bedömning av både process och produkt är möjlig med de betygskriterier som finns.
  4. Projekthandledaren skall se till att projektet håller en rimlig kvalitetsnivå som bibehålls från år till år. För att säkerställa detta behövs en erfarenhet och samsyn hos handledare och medbedömare.
  5. Projekthandledaren skall följa de fasta, givna ramar som skolan skapat enligt styrdokumentet för PA 1201. Detta med tanke på att projektet kan dra ut på tiden, projekthandledaren kan sluta mm.
  6. Handledaren och bedömningskriterierna. Projekthandledaren och utsedd medbedömare skall tillsammans med eleven komma överens om vad som skall bedömas och hur detta skall ske, efter det att eleven har gjort sin målformulering av projektet. Eleven skall aldrig sväva i tvivelsmål om vad som kommer att bedömas.

- I PA-kursen är arbetsprocessen lika viktig som slutprodukten. Lärare/projekthandledare kan därför behöva fördjupa sina kunskaper i projektarbetets metodik. Lämplig metodiklitteratur skall finnas på skolan! Inom arbetslagen finns redan nu en stor erfarenhet av projektarbete både ämnesövergripande och inom enskilda ämnen. Vi har arbetat och löst uppkomna problem på olika sätt. Många erfarenheter har gjorts och dessa är värdefulla att ta vara på! Men eftersom inte alla ämnen är typiska projektämnen, så behöver alla stöd inför PA-kursens projektarbete och handledarskap. Viktigt är att utbyta erfarenheter inom skolan.
- PA-kursens projektarbete sker enskilt eller i grupp inom ramen för elevens studieinriktning. Arbetslagens studier av programmålen ger ökad insikt i hur dessa mål kan leda till olika ämnesval för eleverna. Arbetslagen kan också utifrån programmålen föreslå olika ämnesområden, som kan vara aktuella för PA-kursen. Arbetslagen har även stora möjligheter att se tänkbara ämnesövergripande och programöverskridande projekt.
- Önskvärt är också att olika sektorer av arbetslivet utanför skolan ger information om hur projektarbete kan gå till inom t ex industrin, kommunal förvaltning etc., eftersom Skolverket påpekar vikten av att PA-projektarbetet blir arbetslivsanknutet även för studieförberedande program. För att nå detta mål krävs det av skolan att ett kontaktnät har skapats med näringslivet i Falkenberg.

För att uppnå en gemensam plattform vad gäller kunskaper och erfarenheter att arbeta med projektarbete skall alla elever omfattas av följande:

Vilka kunskaper är det då som elever förutsätts ha inför kursen? Här följer det vi bör vara eniga om.

- Eleven skall vara väl förtrogen med vad det innebär att arbeta med projekt. Detta skall eleven redan ha gjort i grupp och/eller enskilt under åk 1 och åk 2. Arbetslaget ansvarar för att eleven får denna kunskap och träning.
- Arbetslaget skall göra en plan för hur eleverna ska tränas i att arbeta med projekt. Under 2010 gjordes en plan som omfattar 2010-2013, alltså för hur de elever som börjar sin gymnasieutbildning HT 2010 ska få kunskaper och träning inför sitt PA. .

Eleven tränas i att arbeta vetenskapligt och att uppnå en **vetenskaplig grundnivå**, som innebär följande:

Saklighet, - eleven skall förstå vikten av saklighet i ett vetenskapligt arbete och kunna tillämpa detta praktiskt.

Problemformulering - eleven skall kunna formulera, avgränsa och ringa in problemområden för ett arbete.

Eleven måste kunna göra en **arbetsplan** för ett vetenskapligt arbete. Här är det viktigt att eleven lär sig göra en ”rimlighetskalkyl” beträffande arbetsuppgiften.

Vetenskapliga metoder - Kännedom om vetenskapliga metoder och arbetssätt är viktigt. Eleven skall ha kännedom om dels grundläggande vetenskapliga metoder till exempel fallstudie, deskription, hypotesprövning och komparation och dels de vanligaste vetenskapliga arbetssätten till exempel intervjuer, enkätundersökning, litteraturstudier och observationer.

Källkritik - Eleven skall kunna sälla och bedöma värdet hos olika typer av källor, särskilt viktigt är att de lär sig ett kritiskt förhållningssätt gentemot Internet-relaterad information.

Källhänvisning - Eleverna skall i texter de skriver kunna hänvisa till de källor de använt sig av, samt redovisa dessa källor i käll- och litteraturförteckning.

Ansvar för att eleverna uppnår minst denna grundnivå ligger i större och mindre grad inom samtliga kärn- och karaktärsämneskurser och fördelas enligt den plan som arbetslaget upprättar för eleverna. Ett kortare projektarbete skall ha skrivits i enlighet med det kommande arbetets disposition. Eleven skall också ha tränats i att föra loggbok i samband med något projektarbete i åk 1 eller åk 2, enligt det sätt som senare skall användas under PA-arbetet.

- I samband med elevens val av inriktning inom programmet skall programmålen vara kända. Målens innebörd och tolkning skall diskuteras, förklaras och göras förståliga för varje elev. Då kommer eleven att ha större förutsättningar att finna rätt ämne från början för sitt PA-arbete. Arbetslaget utser lämplig person för detta arbete.
- Det är viktigt att eleven successivt med början i åk 1 får bibliotekskunskap och kännedom om skolans resurser vad det gäller facklitteratur och facktidskrifter. Informationssökning/informationsanvändning är en färdighet som man lär sig enbart genom att praktiskt öva, vilket innebär att grunderna måste läggas under åk 1 och åk 2. Efter kontakt med gymnasiebibliotekarien kan alla elever få biblioteksundervisning vid många olika tillfällen inför start av olika projektarbeten finns att se på.
- Det kan vara svårt för elever att välja ämne för sitt PA-arbete. Detta kan underlättas av att elever i åk 2 ges tillfälle att lyssna till andra elevers färdiga projektarbeten. Intressanta förslag till ämnen inom PA-arbetet kan också finnas i föregående års skrivna arbeten, där elever ger uppslag till nya frågor att arbeta vidare med. Elevers val av ämne inom PA-kursen kan också göras tillgänglig för alla elever så att grupper kan bildas, vilka har liknande ämnesval eller önskar göra något tillsammans. Presentation av gjorda projektarbeten kan ske under ett antal dagar då man periodvis bryter schemat.

Lärarens styrdokument, styrdokument 2.

Vi har tre styrdokument som alla förutsätts ta del av. Upp till dessa måste alla projekthandledare läsa Skolverkets kursplaner, betygsriterier med kommentarer för PA1201 samt aktuell litteratur inom området.

Projektarbete innebär att eleven löser ett problem eller besvarar en fråga inom ett centralt kunskapsområde inom det program eleven går på. Detta kan göras enskilt eller i grupp, inom programmet eller i ett programöverskridande projekt.

Tidsplan 2011

År 2 Mars 2011

- Program/arbetslaget utser två informatörer som har till uppgift att informera eleverna klassvis om kursen PA1201.
- Elevhandledaren ser därefter till att varje elev gör en idéskiss (bilaga 2). Idéskissen bör innehålla idéer om vad eleven vill göra och inom vilket kunskapsområde. Denna idéskiss ligger till grund för projektplanen

April 2011

- Elevhandledaren ser till att eleven presenterar sin idéskiss, förslagsvis på anslagstavla i ”skeppet” eller digital anslagstavla på hemsidan. Syftet med denna presentation är att elever kan ”hitta” varandra och underlätta arbete över ämne och programgränser.
- Elevhandledarna ansvarar för att eleverna under andra läsåret deltar i presentationer gjorda av elever som avslutat sin kurs i PA 1201.

Maj 2011

- Under maj månad tillsätts projekthandledare, i första hand av arbetslaget, i andra hand av rektor, för enskilda elever och grupper. Detta ingår i kommande tjänstefördelning.
- Idéskisserna lämnas senast den 6 maj till elevhandledarna för vidarebefordran till respektive rektor.
- Handledarna lämnar idéskisserna och önskemål om fördelning av projektarbetena till rektor senast den 13 maj.
- Preliminär handledare meddelas om möjligt till eleven före sommarlovet.

År 3   Aug. – Sept. 2011

- I början av terminen anordnas ett möte för projekthandledare. En grupp tillsätts för att samordna en skolgemensam PA-mässa. Pernilla Carlsson ansvarar för gruppens arbete.
- Varje klass skall under tredje läsåret delta i fördjupad biblioteksinformation, som innehåller bibliotekskataloger, tidnings-, databas- och internet-sökning . Gymnasiebibliotekarien gör ett schema, (som bryter ordinarie) över när respektive klass genomför informationen som tar ca en timma. Informationen skall vara genomförd senast den 23 september.
- Under de första schemalagda timmarna diskuteras idéskissen och hur denna kan ligga till grund för den kommande projektplanen. Projekthandledaren skall också diskutera med eleverna hur en projektplan är uppbyggd och vad den ska innehålla samt göra den skolgemensamma mallen för densamma, samt elevernas styrdokument tillgängliga för eleverna. Dessutom bör man redan här diskutera loggbokens funktion och form inom ramen för projektarbetet. Se bilaga 1.
- Projekthandledaren går nu även igenom mål och betygskriterier och hur man arbetar vetenskapligt. Projekthandledaren skall också visa på olika möjliga redovisningsformer och på hur den slutliga rapporten bör vara utformad (skolgemensam mall) Se skolverkets instruktioner för PA1201 vad gäller projektplan.
- Senast 16 september skall en projektplan enligt gemensam mall vara inlämnad till respektive projekthandledare. Innan arbetet fortskrider diskuterar eleven planen tillsammans med projekthandledaren, som bedömer om projektplanen är realistisk. Handledaren återkopplar till eleven inom två arbetsveckor.

Sept. 2011 – Mars 2012

- Schemalagd arbetstid, med handledningsmöten enligt överenskommelse.

April - Maj 2012

- Senast 30 mars skall arbetet vara färdigt för redovisning för handledaren för en första bedömning. Det skriftliga projektarbetet skall skickas via handledarens Urkund-adress. Finns en praktisk del, eller produkt skall denna vara klar och dokumenterad vid detta datum.
- Under vecka 16 - 17 presenteras projektarbetet inom programmet i form av till exempel seminarium, utställning, demonstration och eventuellt en redovisning för uppdragsgivare. Ett strävansmål är dessutom att projektarbetet skall göras tillgängligt för elever som går andra läsåret genom en gemensam mässa dit grundskola och övriga intresserade inbjuds. Syftet med detta är att inspirera dessa elever inför deras egna projektarbeten och gymnasieval.
- Loggboken avslutas med en självvärdering av arbetsgången och resultat och denna sammanställning, tillsammans med den slutliga projektrapporten, överlämnas till projekthandledaren senast den 16 maj.
- Betygssättning och motivering lämnas till eleven och registreras i Procapita.

Bedömningsunderlag

1. Processen inkl. projektplan, loggboken och självvärdering
- 2.Handledarsamtal
3. Resultatpresentation
4. Redovisningen av projektet

Processen

Studerar man betygskriterierna för PA1201 så ser man att dessa i väldigt hög grad betonar olika kvalitativa nivåer hos elevernas förmåga att delta och genomföra projektarbetsprocessen. Detta ställer stora krav på den eller de lärare som skall sätta betyg på kursen.

- Det är väldigt viktigt att lärarna systematiskt genomför observationer under arbetets gång.
Under detta arbete är det naturligtvis också viktigt att läraren har betygskriterierna i åtanke så att det som skall bedömas verkligen bedöms.
- För att kunna bedöma på vilken kvalitativ nivå eleverna löser de problem som dyker upp under projektprocessen är det viktigt med kontinuerliga handledarträffar och kontinuerliga samtal med eleverna, under hela arbetets gång.
- Läraren har god hjälp av att föra en egen loggbok över sina iakttagelser eftersom arbetet spänner över en så stor tidsperiod. En sådan loggbok kan också vara användbar när det gäller att identifiera och notera hur läraren uppfattar olika elevers arbete i ett projektarbete som har genomförts i grupp.
- När det slutliga betyget skall sättas är det viktigt att iakttagelserna kompletteras med samtal med eleverna, elevernas loggböcker, studier av den färdiga produkten och medbedömarens bedömning. Skriftlig dokumentation av bedömningen är önskvärd för långsiktig kvalitetetsuppföljning.

Utöver det som nämns ovan skall handledaren under hela arbetets gång hålla den kontakt med eleverna som krävs för att möjliggöra en bedömning av arbetsprocessen.

När det gäller loggbokens utformning, se bilaga 1.

Handledarsamtal.

Se styrdokument 1.

Resultatpresentation

Presentationen av resultatet/produkten kan se ut på olika sätt beroende på vad det är för slag av projektarbete. Uppsatser och andra former av skriftliga produkter kan diskuteras i seminarieform, en tjänst kan utföras, ett föremål eller praktiska metoder demonstreras. En produkt, kan visas digitalt och/eller dokumenteras med bild eller ljud för bedömning.

Projektredovisning

Projektarbetets genomförande syftar till att ge eleverna träning i att arbeta vetenskapligt.

Eleven skall göra en skriftlig redovisning i rapportform av projektet som beskriver arbetets gång från idé till slutprodukt enligt bifogad mall. Dessutom skall projektarbetet digitalt i ett exemplar (plan, rapport och loggbokssammanställning) sändas för arkivering så att det kan göras tillgängligt för övriga elever på skolan.

Ett programtypiskt projektarbete per program arkiveras med bedömning. Tillstånd för publicering skall inhämtas av författaren.

Elevens styrdokument, styrdokument 3.

Projektarbete PA1201

Kursen omfattar 100 p och är obligatorisk för alla elever oavsett program.

Projektarbetskursen syftar till att utveckla din förmåga att planera, strukturera och ta ansvar för ett större arbete och ge erfarenhet av att arbeta i projektform. Du tränas också i grundläggande vetenskapligt arbete. Du får här möjligheten att tillämpa och fördjupa kunskaper inom ett kunskapsområde i ditt program eller din inriktning.

Ditt projektarbete sker antingen enskilt eller i grupp under ledning av en ansvarig lärare (projekthandledare) för kursen. Det kommer också att finnas en medbedömare. Under hela arbetsprocessen får du stöd och råd av dessa.

Av projekthandledaren får du genomgång av kursens mål och betygskriterier och tillgång till skolans mallar för projektarbetets delar.

Tänk på att:

- Du skall föra loggbok under hela kursen
- Bedömningen av ditt arbete baseras på din insats och kunskapsutveckling under hela kursen.

Tidsplan 2011

ÅR 2

Mars 2011

- ✓ Du får information om kursen PA1201.
- ✓ Nu väljer du ämne inom ett centralt kunskapsområde inom ditt program eller din inriktning

Maj 2011

- ✓ Du deltar i presentationer gjorda av elever i år 3, som avslutar sin kurs i Projektarbete, vilket kan ge dig idéer till ämnesval.
- ✓ Du lämnar en kort idéskiss där du presenterar dina första tankar kring ämnesvalet. Detta görs på en särskild blankett, vilken lämnas till din elevhandledare innan den 6 maj (se bilaga 2).
- ✓ Du bestämmer i vilken form du vill föra din loggbok.

Juni 2011 Om möjligt meddelas du en preliminär handledare.

ÅR 3

Aug. - Sept. 2011

- Du börjar skriva loggbok. Den skall du regelbundet lämna till din handledare för att få kommentarer och feed-back
- Kursen är schemalagd fram till och med april.
- Tillsammans med din projekthandledare upprättar du en egen projektplan, vilken skall vara inlämnad senast 16 september.
- Gymnasiebibliotekarien ger en fördjupad biblioteksinformation.

Sept. 2011 – Mars 2012

- Kursen genomförs enligt din eller den i efterhand reviderade projektplanen och med kontinuerliga handledningsträffar.
- Senast 30 mars 2012 skall arbetet vara färdigt för redovisning till projekthandledaren.
Då skall du lämna in dokumentation av din produkt och projektrapporten.

April – Maj 2012

- Du gör eventuella kompletteringar till din rapport.
- Presentation av projektarbetet görs på ditt program och du redovisar för en eventuell uppdragsgivare. Dessutom visas alla projektarbeten på en mäsasom skolan arrangerar.
- Loggboken avslutas med en självvärdering av arbetsgång och resultat.
- Loggboken och slutresultatet överlämnas till projekthandledaren senast 6 maj.
- Projektet betygsätts av din handledare och medbedömare.

Litteraturlista

Litteratur

Andersson, Jan S: Projektarbetsboken, Värnamo, 2001

Ejvegård, Rolf: Vetenskaplig metod för gymnasieskolan, Lund, 1998

Ericson, Björn: Projektarbete – en lathund, Falun, 2001

PA 2000:20 Projektarbete: kursplan, betygsriterier och kommentarer, Borås, 2001

Skrövset, Siw: Projektarbete i skolan, Lund, 2000

Lokala styrdokument

Referenslitteratur

Andersson, Erling S: Projektarbete – en vägledning för studenter, Lund 1998

Nordberg, Kjell: Projekthandboken: metod och process, Falköping, 2000

Nyberg, Rainer: Skriv vetenskapliga uppsatser och avhandlingar: med stöd av IT och Internet, Lund, 2000

Bilaga 1. Elevens loggbok i kursen projektarbete PA1201

En central del i elevens arbete med projektarbetet är skrivandet av loggbok. Det är viktigt att för eleven poängtera vikten av att loggboken förs kontinuerligt och i samband med arbetet. I praktiken innebär detta att rapportering till projekthandledaren skall ske varje vecka. Detta eftersom för att man skall kunna få en så klar bild av processen som möjligt, och för att projekthandledaren skall kunna ges möjlighet att hjälpa eleven på ett tidigt stadium. Loggboken utgör ju dessutom enligt vad som nämnts ovan ett av de dokument som skall ingå i den skriftliga självvärderingen som eleven skall lämna in. Då bedömningen av processen kring projektarbetet är central, förutsätter det en väl förd loggbok för att möjliggöra en korrekt bedömning. Det är viktigt att poängtera att loggboken utgör en väsentlig del av det underlag som medbedömaren har att sätta sig in i för att skapa sig en bild av processen i projektarbetet.

Loggbokens fysiska utformning.

Vid Falkenbergs gymnasieskola skall loggboken som eleven för i kursen PA1201 finnas tillgänglig för eleven och projekthandledaren under hela arbetets gång. Loggboken skall föras i enlighet med nedanstående.

1. Ett rekommenderat sätt att föra loggboken är genom en arbetsyta i FirstClass. Eleven skriver kontinuerligt in sin loggbok och handledaren kan när som helst gå in och läsa och kommentera loggboken. Bland fördelarna kan nämnas möjligheten att kunna hålla kontakt mellan elev och handledare samt att direkt kunna ge respons på loggboken.
2. I andra hand kan loggboken föras i form av anteckningsbok. Ett skäl till att detta system kan tillämpas är att eleven befinner sig på en plats där FC inte är tillgängligt, exempelvis vid fältstudier, eller att projekthandledaren bedömer att denna typ av loggbok är mer lämplig i det specifika fallet. Eleven för här loggboken för hand i en anteckningsbok som skall lämnas in tillsammans med självvärderingen. Viktigt är här att projekthandledaren och eleven kommer överens om ett system där projekthandledaren med regelbundna intervaller har möjlighet att få tillgång till loggboken.
3. Loggboken kan också föras i form av blogg eller på annat sätt, enligt överenskommelse mellan handledare och eleven.

Loggbokens innehåll.

För att loggboken skall kunna utgöra ett användbart verktyg och hjälpmedel i projektarbetet bör den innehålla vissa specifika komponenter. Vad som är viktigt att poängtera för eleven är att loggboken skall beskriva arbetsprocessen och bör således inte innehålla mätdata, resultat, fakta, m.m. som eleven fått fram i sitt arbete.

Följande komponenter skall eleven fokusera på i skrivandet av loggboken

1. Vad har eleven gjort och varför eller hur har eleven valt detta sätt?

Här skall eleven avrapportera hur tiden använts i projektarbetet, beskriva sin arbetsgång samt motivera varför. Projekthandledaren får genom denna möjlighet att skapa sig en bild av hur eleven utnyttjar sin tid.

2. Vilka eventuella problem har uppstått och hur skall de lösas?

Här skall eleven diskutera de problem och svårigheter som dykt upp under arbetes gång, samt föreslå lösningar på dessa. Denna punkt är viktig för att projekthandledaren snabbt skall kunna upptäcka svårigheter som eleven stött på, och omgående kunna ge hjälp.

3. Vad skall eleven göra härnäst i arbete.

Här skall eleven beskriva sin kortsiktiga planering för projektarbetet. Eleven måste genom detta ha en framförhållning i sitt arbete och projekthandledaren får samtidigt en möjlighet att förekomma eleven om denne skulle ”vara ur kurs”.

4. Reflektioner.

Eleven skall även reflektera över sitt arbete och sin arbetsprocess. Exempel på saker som kan tas upp här är elevens uppfattning om sina prestationer, tankar om arbetes fortskridande, gruppens prestationer (där sådan förekommer), m.m.

Bilaga 2. Idéskiss

Projektarbete 1201 Idéskiss

Namn: _____

Klass: _____

Detta vill jag lära mig/detta vill jag veta:

Motivera varför du vill jobba med detta och hur du tänker göra:

Eventuella samarbetspartners

Huvudämne projektarbetet sorterar under:

Inlämnas till din elevhandledare före den 6 maj 2011.